

1 Maksekäsumenetluse olemasolu

Maksekäsumenetlus on kehtestatud 15. veebruaril 2013. aastal jõustunud uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitega 1013–1024.

1.1 Menetluse kohaldamisala

1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Maksekäsumenetlust kohaldatakse vaieldamatutele, kindlasummalistele ja tasumisele kuuluvatele nõuetele, mis vastavad kohustustele tasuta teatud rahasummad tsiviilpeingu alusel (kaasa arvatud töötaja ja avaliku sektori hankija vahel sõlmitud lepingud), mis on kindlaks määratud dokumendis või kehtestatud põhikirja, määruuse või muu dokumendiga ja mida pooled on tunnustanud allkirjaga või seaduses lubatud muul viisil. See küsimus ei hõlma nõudeid, mille võlausaldajate rühm on esitanud maksejõuetusmenetluses.

1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Ei.

1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Maksekäsumenetlus on vabatahtlik ja huvitatud pool võib esitada kohtule avalduse üldsätete alusel.

Maksekäsumenetlus on erimenetlus, mis on üldkohaldatavates õigusnormides ette nähtud menetlusest palju lihtsam ja mis võimaldab võlausaldajal saada täitedokument tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud erinevatel tingimustel.

Kui võlgniku vastuväide maksekäsu suhtes on põhjendatud, võib kohus võlausaldaja nõude lõpliku otsusega rahuldamata jätta.

Võlausaldaja võib esitada hagi üldkohaldatavate õigusnormide alusel, kui kohus lükkab maksekäsunõude tagasi; kui kohus väljastab maksekäsunõude ühe osa suhtes, on võimalik esitada hagi üldkohaldatava õiguse alusel, et kohustada võlgnikku maksma ära ülejäänud võlg; või kui maksekäsk tühistatakse.

1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Jah. Uues tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei tehta vahet kostja elukoha järgi, maksekäsumenetlust kohaldatakse sellele vaatamata, kas kostja elab teises liikmesriigis või kolmandas riigis.

1.2 Pädev kohus

Maksekäsunõude võib esitada kohtule, kes on esimeses astmes pädev tegema asjas sisulise otsuse. Maksekäsu korral kontrollib kohtunik kohtu pädevust omal algatusel.

Kas seda menetlust reguleerivad kohtute pädevust käsitlevad üldeeskirjad (sellisel juhul võiks lisada lingi sellele lehele) või kohaldatakse sellele erinevaid põhimõtteid?

Maksekäsunõuete lahendamise pädevus on kehtestatud kooskõlas kohtute pädevust käsitlevate üldeeskirjadega.

Nõuded hinnatava rahalise väärtusega kuni 200 000 Rumeenia leud kuuluvad ringkonnakohtute pädevusse. Nõuded hinnatava rahalise väärtusega vähemalt 200 000 Rumeenia leud kuuluvad üldkohtute pädevusse.

Maksekäsu erimenetlusega seotud pädevusnormi täiendavad väärtusel põhinevad pädevuse üldeeskirjad.

1.3 Vorminõuded

1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Tüüpvormi ei ole, kuid võlausaldaja (nõude esitaja) nõue peab vastama minimaalsetele vorminõuetele ja sisaldama teatud arvu üksikasju, nimelt:

võlausaldaja nimi ja alaline asukoht, või kui see on asjakohane, tema nimi ja registreeritud tegevuskoht; füüsilisest isikust võlgniku nimi ja alaline asukoht, ja kui võlgnik on juriidiline isik, tema nimi ja registreeritud tegevuskoht, ning kui see on asjakohane, äriregistri või juriidiliste isikute registri kood, maksunumber ja pangakonto; maksmisele kuuluvad summad; asjaolud ja maksekohustuste õiguslikud alused, nende baasperiood, maksetähtaeg ja muud elemendid, mida on vaja nõude kindlaksmääramiseks.

Samal ajal lisatakse nõudele leping või muu dokument, mis näitab tasumisele kuuluvaid summasid, ja tõend maksekäsu võlgnikule kättetoimetamise kohta.

Maksekäsu kättetoimetamiseks võlgnikule peab võlausaldaja kasutama kohtutäituri abi või saatma selle tähtkirjaga koos deklareeritud sisu ja väljastustega, kusjuures võlgnik on kohustatud tasuma võlgnetava summa 15 päeva jooksul alates teate kättesaamisest. Maksekäsk katkestab aegumistähtaja.

Nõue ja sellele lisatud dokumentide ärakirjad esitatakse vastavalt poolte arvule, pluss üks kohtu jaoks.

1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

Ei, advokaadi kaudu esindamine ei ole nõutav, kuid on soovitatav.

1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Esitatud nõude minimaalne sisu on seadusega ette nähtud. Võlausaldaja (nõude esitaja) peab märkima järgmise: summa, mida nõutakse; maksekohustuse asjaolud ning õiguslik alus ja baasperiood; maksetähtaeg; muud elemendid, mida on vaja nõude kindlaksmääramiseks.

Kui pooled ei määranud kindlaks intressimäära taset maksega hilinemise korral, kohaldatakse Rumeenia Riigipanga kehtestatud viiteintressimäära.

Poolaasta esimesel kalendripäeval kehtivat viiteintressimäära kohaldatakse kogu poolaasta jooksul. Nõude alusel tekivad intressid järgmiselt:

töötajate vahel sõlmitud lepingute puhul alates kuupäevast, millal jõudis kätte nõude maksetähtaeg;

töötajate ja avaliku sektori hankija vahel sõlmitud lepingute puhul ei ole vaja võlgnikku teavitada, et maksetähtaeg on ületatud: kui maksetähtaeg oli

sätestatud lepingus, alates maksetähtajale järgnevast päevast; kui maksetähtaega ei ole lepingus sätestatud: 30 päeva pärast seda, kui võlgnik arve kätte

sai, või kui see on küsitav, siis 30 päeva alates kaupade vastuvõtmisest või teenuste osutamisest, või kui maksekäsk toimetati kätte enne kaupade/teenuste vastuvõtmist, 30päevase perioodi möödumisel alates kaupade vastuvõtmisest/teenuste osutamisest; kui seaduses või lepingus on ette nähtud vastuvõtu- või kontrollimenetlus, mis võimaldab kinnitada asjaomaste kaupade või teenuste nõuetele vastavust, ja võlgnik sai arve või maksekäsu kätte kontrolli kuupäeval või enne seda, siis 30päevase perioodi möödumisel alates sellest kuupäevast;

muudel juhtudel alates kuupäevast, millal võlgniku makse oli või on õiguspäraselt seaduse alusel hilinenuks tunnistatud.

Võlausaldaja võib nõuda täiendavat kahjuhüvitist kõikide kulude eest, mis tekkisid summade sissenõudmisel selle tagajärjel, et võlgnik jättis oma kohustused õigeaegselt tasumata.

1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Jah, avaldusele lisatakse leping või muu dokument, mis tõendab tasumisele kuuluvat summat (arve, kassaviitung, käsitsi kirjutatud viitung jne). Nõudele tuleb lisada tõend maksekäsu võlgnikule kättetoimetamise kohta, vastasel juhul tunnistatakse avaldus vastuvõetamatuks.

Nõude lahendamiseks kutsub kohtunik pooled kiireloomulisi küsimusi käsitlevate sätete alusel kohtusse, et esitada selgitusi ja nõuda võlgnikult tasumisele kuuluva summa maksmist või et pooled sõlmiksid kokkuleppe makseviiside kohta. Kohtukutse tuleb asjaomasele poolele kätte toimetada kümme päeva enne kohtuliku arutamise kuupäeva. Võlausaldaja nõude ja esitatud dokumentide ärakiri tuleb nõude tõendina lisada võlgnikule saadetavale kohtukutsele.

Kohtukutse tuleb märkida, et võlgnik on kohustatud esitama võimaliku vastuväite vähemalt kolm päeva enne kohtuliku arutamise kuupäeva, märkides, et vastuväite esitamata jätmise korral võib kohus asja asjaolusid arvesse võttes leida, et see tähendab võlausaldaja nõuete tunnustamist. Nõude esitajat ei teavitata vastuväitest, ta saab selle sisust teada asja toimikust.

Kui võlausaldaja kinnitab, et on tasumisele kuuluva summa kätte saanud, tunnistab kohus seda asjaolu lõppotsuses, millega kuulutatakse asi lõpetatuks. Kui võlausaldaja ja võlgnik on jõudnud makse osas kokkuleppele, tunnistab kohus seda asjaolu kiireloomulises otsuses. Kiirmaksekäsk on lõplik ja kehtib täitedokumentidena.

Kui kohus on pärast nõude kontrollimist esitatud dokumentide ja poolte avalduste alusel leidnud, et võlausaldaja nõuded on põhjendatud, annab ta välja maksekäsu, milles on märgitud summa ja maksetähtaeg. Kui kohus on pärast asja tõendite läbivaatamist leidnud, et põhjendatud on ainult osa võlausaldaja nõuetest, annab ta välja maksekäsu ainult selle osa kohta, määrates samuti kindlaks maksetähtaja. Sellisel juhul võib võlausaldaja esitada hagi üldkohaldatava õiguse alusel, et kohustada võlgnikku tasuma ülejäänud nõue. Maksetähtaeg on vähemalt kümme päeva ja ei ületa 30 päeva alates maksekäsu kättetoimetamise päevast. Kohtunik ei määra teist maksetähtaega, välja arvatud juhul, kui pooled on sellega nõustunud. Maksekäsk antakse kohal viibivatele pooltele või toimetatakse igale poolele kätte võimalikult kiiresti, kooskõlas seadusega.

Kui võlgnik ei vaidlusta nõuet vastuväite esitamisega, antakse maksekäsk välja hiljemalt 45 päeva jooksul alates nõude esitamise kuupäevast. Tähtaeg ei hõlma ajavahemikku, mis on vajalik menetlusdokumentide kättetoimetamiseks, ja võlausaldaja põhjustatud hilinemist, kaasa arvatud nõude muutmise või täiendamise tulemusena.

1.4 Taotluse rahuldamata jätmine

Kui võlgnik vaidlustab nõude, vaatab kohus läbi, kas nõue on põhjendatud, võttes aluseks toimiku dokumendid ning poolte esitatud selgitused. Kui võlgniku vastuväide on põhjendatud, lükkab kohus võlausaldaja nõude oma otsusega tagasi. Kui vastuväited, mille võlgnik on asja sisu kohta esitanud, sisaldavad muude kui olemaolevate tõendite käsitlemist, ja kõnealused tõendid oleksid tavamenetluses õiguslikult lubatavad, lükkab kohus võlausaldaja maksekäsu nõude otsuses tagasi. Seejärel võib võlausaldaja esitada hagi üldkohaldatavate õigusnormide alusel.

1.5 Edasikaebamine

Võlgnik võib esitada hagi maksekäsu tühistamiseks 10 päeva jooksul alates kuupäevast, millal maksekäsk talle üle anti või kätte toimetati. Sama ajavahemiku jooksul võib võlausaldaja esitada ka hagi maksekäsu tagasilükkamise otsuse ja osalise maksekäsu suhtes. Tühistamishagis esitatavad väited võivad puudutada ainult maksekäsu väljaandmise nõuete mittetäitmist ja kui see on asjakohane, siis põhjuseid, mis on kohustuse lõppemise aluseks pärast maksekäsu väljaandmist. Tühistamishagi peab lahendama maksekäsu välja andnud kohus kahest kohtunikust koosnevas koosseisus. Tühistamishagi ei peata täitmist. Peatamise võib siiski võimaldada võlgniku taotlusel, kuid ainult tagatisraha vastu, mille summa määrab kindlaks kohus. Kui pädev kohus rahuldab tühistamishagi tervikuna või osaliselt, tühistab ta maksekäsu tervikuna või osaliselt, ja kui see on asjakohane, annab välja lõppotsuse.

Kui võlausaldaja on esitanud hagi tühistamise vastu ja pädev kohus on selle rahuldanud, teeb ta lõppotsuse, millega antakse välja maksekäsk.

Tühistamishagi tagasi lükkav otsus on lõplik.

1.6 Vastuväide

–

1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

–

1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

Maksekäsk on täidetav isegi juhul, kui see tühistamishagiga vaidlustatakse, ja omandab täiendavalt *res judicata* jõu kuni tühistamishagi lahendamiseni.

Tühistamishagi ei peata täitmist. Peatamise võib siiski võimaldada võlgniku taotlusel ainult tagatisraha vastu, mille summa määrab kindlaks kohus.

Maksekäsk muutub lõplikuks, kui võlgnik ei ole tühistamishagi esitanud või on see tagasi lükatud. Kui pädev kohus rahuldab võlausaldaja esitatud hagi otsuse tühistamiseks, teeb ta lõppotsuse, millega antakse välja maksekäsk.

Huvitatud pool võib maksekäsu täitmise üldkohaldatavate normide alusel vaidlustada. Vastuväites võib tugineda ainult täitemenetlusega seotud rikkumistele ja kohustuse lõppemise aluseks olevatele põhjustele, mis on tekkinud pärast maksekäsu lõplikuks tunnistamist.

1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

Vt vastus küsimusele 1.8.1.

Viimati uuendatud: 01/10/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.